

IV. CENY

A. Spotřebitelské ceny

Míra inflace vyjádřená přírůstkem průměrného indexu spotřebitelských cen za posledních 12 měsíců proti průměru předchozích 12ti měsíců činila v září 2,0 %, což představuje zpomalení růstu inflace v průběhu 3. čtvrtletí 2007 (ve srovnání s červnem 2007) o 0,1 procentního bodu.

Spotřebitelské ceny vzrostly **ve 3. čtvrtletí 2007 proti 3. čtvrtletí 2006** o 2,5 %, tj. o 0,1 procentního bodu více než ve 2. čtvrtletí 2007. Růst regulovaných cen zrychlil na 10,2 % (ze 7,2 % ve 2.čtvrtletí), zatímco růst tržních cen zpomalil na 1,0 % (z 1,6 % ve 2. čtvrtletí).

Vývoj **regulovaných cen** ovlivnily zejména tabákové výrobky, jejichž ceny soustavně meziročně rostly vlivem zvýšení spotřební daně v březnu 2007. V oddíle bydlení, voda, energie, paliva vzrostlo čisté nájemné a ceny zemního plynu, tepla a teplé vody.

Na zpomalení růstu **tržních cen** působilo především snížení cen v oddílech potravin a nealkoholické nápoje, pošty a telekomunikace, rekreace a kultura.

Vývoj indexů spotřebitelských cen

Oddíl	Stálé váhy 2005 v %	2007				Míra inflace v září1)
		2006	2007			
		4. čtvrtletí	1. čtvrtletí	2. čtvrtletí	3. čtvrtletí	
Ú H R N	100,00	101,5	101,5	102,4	102,5	102,0
Potraviny a nealkoholické nápoje	16,26	101,4	103,0	103,8	102,8	102,8
Alkoholické nápoje, tabák	8,17	101,3	103,5	108,2	113,4	106,6
Odvívání a obuv	5,24	94,7	97,3	99,6	99,9	97,9
Bydlení, voda, energie, paliva	24,83	103,9	102,2	102,7	103,4	103,0
Bytové vybavení, zařízení domácnosti, opravy	5,81	99,1	99,4	99,9	100,1	99,6
Zdraví	1,79	105,7	104,4	105,6	102,5	104,5
Doprava	11,41	97,8	98,8	99,6	99,6	99,0
Pošty a telekomunikace	3,87	102,9	103,2	102,1	98,1	101,6
Rekreace a kultura	9,86	100,2	100,7	100,7	98,6	100,0
Vzdělávání	0,62	102,5	102,6	102,7	102,4	102,6
Stravování a ubytování	5,84	102,4	102,3	102,6	102,8	102,5
Ostatní zboží a služby	6,30	102,1	102,2	102,2	101,9	102,1

1) Podíl průměrů bazických indexů (prosinec 2005 =100) za posledních 12 měsíců a předchozích 12 měsíců

V oddíle **alkoholické nápoje a tabák** pokračovalo ve všech měsících 3. čtvrtletí zvyšování cen tabákových výrobků vlivem vyšší spotřební daně, což se projevilo meziročním zvýšením jejich cen o 24,5 %. Průměrné meziměsíční tempo růstu tabákových výrobků bylo ve 3. čtvrtletí 2,9 % (ve 2.čtvrtletí 2,3 %).

V oddíle **bydlení, voda, energie, paliva** zrychlil cenový růst zejména vlivem zvýšení čistého nájemného o 8,9 %, z toho v bytech s regulovaným nájemným o 15,6 %, zatímco v bytech s tržním nájemným zůstalo nájemné stejné jako loni. Ceny zemního plynu vzrostly v červenci meziměsíčně o 1,6 % a v září o 0,2 %. Tím se zmírnil meziroční pokles cen zemního plynu z 8,2 % ve 2. čtvrtletí na 6,6 % ve 3.čtvrtletí. Ceny elektřiny zůstaly vyšší o 7,9 %. Podobně růst cen vodného a stočného byl v obou čtvrtletích stejný, tj. 6,7 % , resp. 5,5 %. Ceny tuhých paliv byly vyšší o 16,4 %.

Zpomalení růstu cen **potravin a nealkoholických nápojů** ovlivnilo hlavně sezónní snížení cen zeleniny vč. brambor o 5,3 %. Tento vývoj ovlivnily hlavně ceny brambor, které ve všech měsících 3. čtvrtletí výrazně klesaly. Zpomalení meziročního cenového růstu nastalo u pekárenských výrobků a obilovin, jejichž ceny byly vyšší v průměru o 2,9 % (ve 2. čtvrtletí o 11,3 %) vlivem jejich zvýšení ve 3. čtvrtletí 2006. Přesto ceny chleba vzrostly o 8,4 %, mouky o 20,0 %, zatímco běžné pečivo bylo o 0,7 % lacinější. Zvýšily se ceny drůbeže o 12,2 %, čerstvého mléka o 11,3 %, ovoce o 13,0 %.

V oddíle **zdraví** došlo ke zpomalení cenového růstu vlivem snížení doplatků a cen léčiv, které byly vyšší o 3,9 % (ve 2. čtvrtletí o 9,4 %).

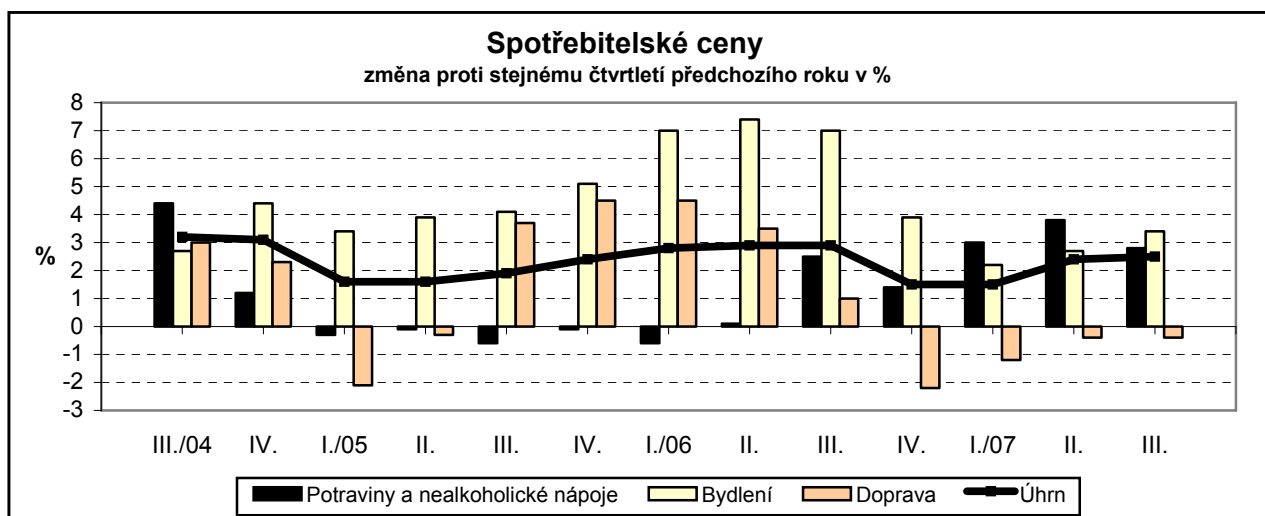
Ve **vzdělávání** došlo v září v rámci zahájení nového školního roku k meziměsíčnímu zvýšení cen o 1,8 %, které však bylo nižší než v loňském září (zvýšení o 2,6 %), což mělo za následek zpomalení meziročního růstu v září a tím i ve 3. čtvrtletí 2007.

Obrat v cenovém vývoji nastal v oddíle **pošty a telekomunikace**, kde ceny z růstu o 2,1 % ve 2. čtvrtletí přešly ve 3. čtvrtletí v pokles o 1,9 %. Tento vývoj ovlivnil zejména pokles cen roamingu a volání v tuzemsku u některých mobilních operátorů v srpnu a září letošního roku.

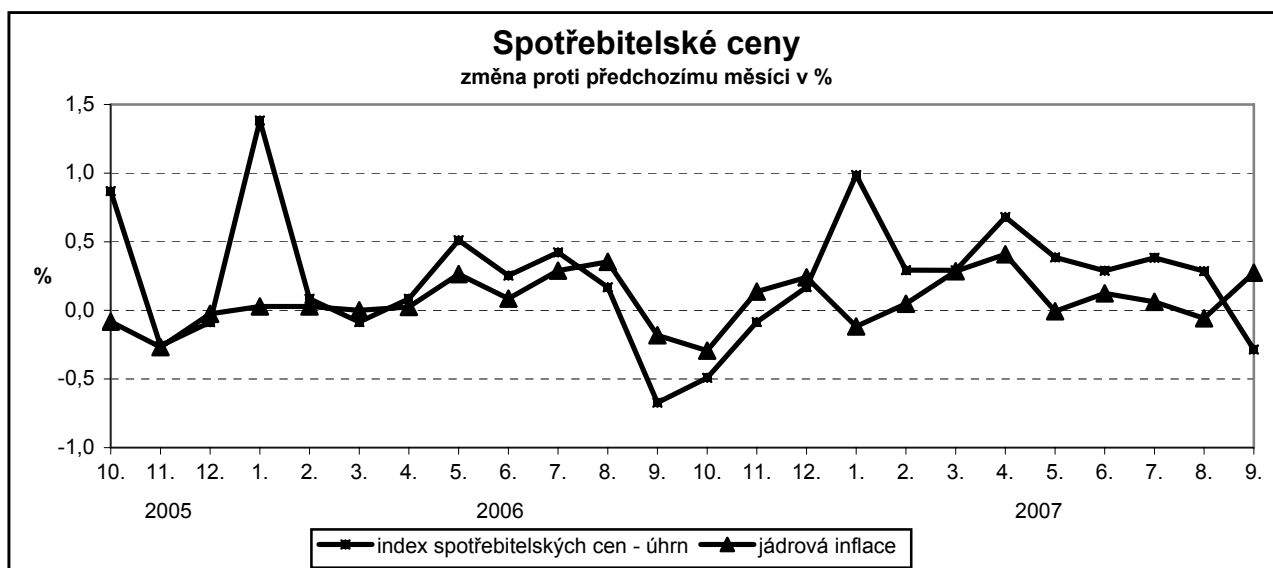
Podobně v oddíle **rekreace a kultura** došlo ke změně cenového vývoje z růstu ve 2. čtvrtletí na pokles ve 3. čtvrtletí. Tento jev ovlivnily hlavně sezónní ceny dovolených s komplexními službami, které obdobně jako v předchozích letech v červenci a srpnu výrazně meziměsíčně vzrostly a naopak v září výrazně klesly. Výsledkem těchto pohybů bylo průměrné meziroční snížení cen dovolených s komplexními službami ve 3. čtvrtletí 2007 o 0,7 %. Nižší než loni byly i ceny elektronických zařízení pro příjem, záznam a reprodukci zvuku a obrazu, fotografických a kinematografických zařízení a osobních počítačů.

V **dopravě** zůstal meziroční pokles cen ve 3. čtvrtletí stejný jako ve 2. čtvrtletí 2007. Tento vývoj ovlivnily ceny pohonných hmot, které byly meziročně nižší o 2,6 %, tedy téměř stejně jako ve 2. čtvrtletí 2007. Příčinou byl shodný cenový vývoj pohonných hmot ve 3. čtvrtletí 2007 a ve 3. čtvrtletí 2006 (průměrné meziměsíční tempo poklesu 0,1 %). Nižší byly i ceny automobilů, motocyklů a jízdních kol. Dopravní služby vzrostly o 1,4 %.

Růst cen **zboží úhrnem** zrychlil na 2,5 % (z 2,1 % ve 2. čtvrtletí), zatímco růst cen **služeb** zpomalil na 2,6 % (ze 3,1 % ve 2. čtvrtletí).

Vývoj spotřebitelských cen **ve 3. čtvrtletí 2007 proti stejnému období roku 2006** se projevil zvýšením hladiny spotřebitelských cen (životních nákladů) u domácností **zaměstnanců** o 2,5 % a u domácností **důchodců** o 3,3 %. Rychlejší cenový růst nastal u domácností důchodců především v oddílech zdraví, rekreace a kultura, ostatní zboží a služby. V oddíle zdraví se u důchodců více projevilo zvýšení doplateků léků předepsaných lékařem. Rychlejší cenový růst v oddíle rekreace a kultura u domácností důchodců byl důsledkem menší váhy elektronických zařízení pro příjem, záznam, reprodukci obrazu a zvuku, jejichž ceny mají klesající tendenci. V oddíle ostatní zboží a služby se u důchodců více promítlo zejména zvýšení poplatků v domovech důchodců. V oddíle pošty a telekomunikace se méně projevila pokles cen z titulu slev při volání z mobilních telefonů.

B. Ceny výrobců a služeb

Ve 3. čtvrtletí 2007 se proti stejnému období předchozího roku nejvíce zvýšily ceny zemědělských výrobců (o 15,0 %), následované cenami stavebních prací (o 4,2 %) a průmyslových výrobců (o 3,9 %). Mírnější cenový nárůst zaznamenaly ceny lesnictví (o 1,7 %) a tržních služeb (o 1,1 %).

Vybrané indexy cen výrobců v roce 2006 a 2007

	4. čtvrtletí 2006	1. čtvrtletí 2007	2. čtvrtletí 2007	3. čtvrtletí 2007	Klouzavý průměr ¹⁾
	Stejně období předchozího roku = 100				
Ceny zemědělských výrobců	106,1	113,3	110,9	115,0	111,4
Lesnictví	107,8	119,8	106,2	101,7	111,0
Ceny průmyslových výrobců	102,2	103,2	104,2	103,9	103,4
Ceny stavebních prací	103,2	103,8	103,9	104,2	103,7
Ceny tržních služeb	102,9	101,8	101,7	101,1	101,9

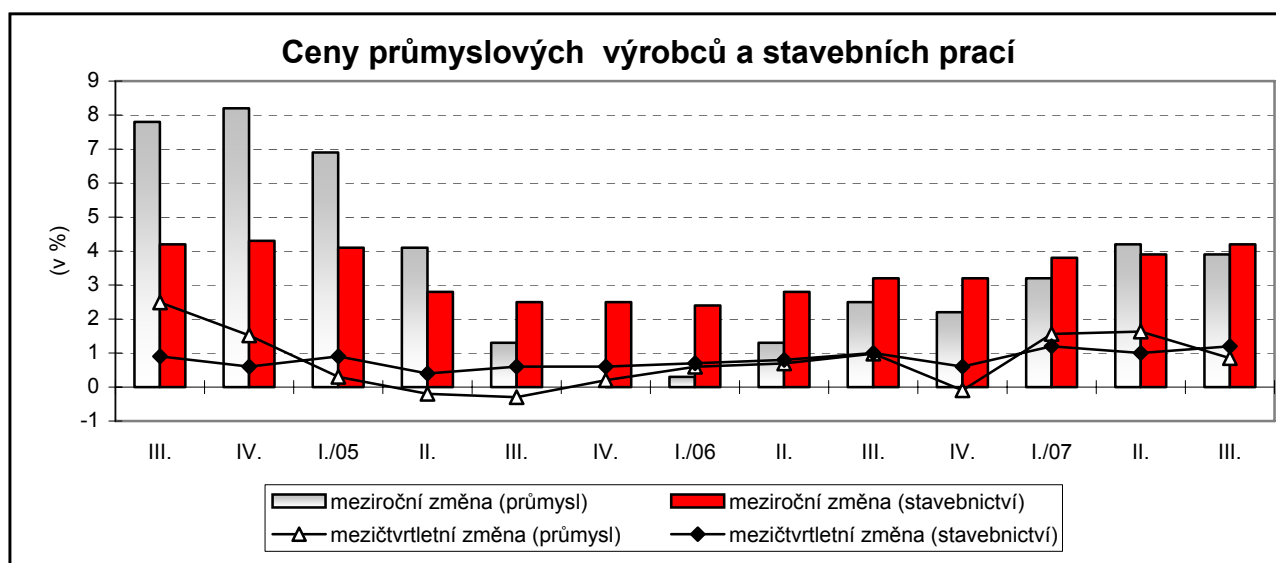
¹⁾ podíl průměrů bazických indexů (prosinec 2005 = 100 u průmyslových výrobců, průměr roku 2005 = 100 pro zbylé indexy) za posledních 12 měsíců a předchozích 12 měsíců, u lesnictví za poslední 4 čtvrtletí a předchozí 4 čtvrtletí

Ceny zemědělských výrobců se ve 3. čtvrtletí roku 2007 zvýšily o 15,0 % (ve 3. čtvrtletí 2006 byl růst o 2,9 %). Pokračoval růst cen rostlinných výrobků o 28,3 %, neboť výrazně zdražily obiloviny (o 50,6 %), ovoce (o 30,3 %) a olejniny (o 18,4 %), zatímco zlevnily brambory (o 8,4 %) a zelenina (o 1,8 %). Ceny živočišných výrobků vzrostly o 2,2 % v důsledku zvýšení cen vajec o 18,7% a drůbeže o 13,5 %.

Index cen lesnictví se ve 3. čtvrtletí roku 2007 zvýšil o 1,7 % (ve 3. čtvrtletí roku 2006 o 7,3 %). Vzrostly ceny listnatého surového dříví o 19,1 %, u jehličnatého došlo k poklesu o 0,2 %.

Ceny průmyslových výrobců se zvýšily ve 3. čtvrtletí roku 2007 proti stejnému období roku 2006 o 3,9 % (ve 3. čtvrtletí 2006 o 2,5 %). Nejvíce se zvýšily ceny v odvětví **uhlí, lignitu, rašeliny a ropy** o 11,1 %. Vysoký růst cen byl i nadále zaznamenán u **elektřiny, plynu a vody** o 7,5 %, z toho nejvíce u cen elektřiny včetně rozvodu o 9,1 %. V **odvětví základních kovů, hutních a kovodělných výrobků** vzrostly ceny o 6,8 % (ve 3. čtvrtletí 2006 o 2,3 %), z toho nejvíce ceny litinových a ocelových trub a trubek o 13,8 % a železa, ocele a feroslitin o 9,9 %. Dále přispěl k celkovému růstu cen vzestup cen **nekovových minerálních výrobků o 6,5 %**, (nejvyšší čtvrtletní růst od 4.čtvrtletí roku 1998). Trvalejší růst cen se projevil v potravinářském odvětví, ceny stouply ve 3. čtvrtletí 2007 o 3,9 %, což byl nejvyšší meziroční růst od 3. čtvrtletí roku 2004. Vzrostly zejména ceny průmyslových krmiv o 16,5 %, mlýnských a škrobářských výrobků o 15,3 % a mlékářských výrobků o 8,2 %. Ceny klesly meziročně pouze v **odvětví dopravních prostředků** o 0,8 %, z toho nejvíce ceny dílů motorových vozidel o 2,1 % a motorových vozidel o 1,2 %.

Ceny stavebních prací se ve 3. čtvrtletí roku 2007, v porovnání se stejným obdobím minulého roku, zvýšily o 4,2 %, přičemž nejvýrazněji vzrostly ceny izolačních prací kromě hydroizolace (o 9,0 %), sklenářské, malířské a natěračské práce (o 7,3 %), izolační práce proti vodě (o 7,2 %), montáž střešních konstrukcí (o 6,0 %) a klempířské práce (o 5,9 %). Ceny materiálových vstupů stavební výstavby se zvýšily o 5,4 %, podobný růst byl charakteristický i pro náklady stavební výstavby, jež vzrostly o 6,0 %.

Celkový **index cen tržních služeb** v podnikatelské sféře ve 3. čtvrtletí roku 2007 meziročně vzrostl o 1,1 %. Zvýšily se ceny nákladní dopravy a skladování (o 3,1 %), neboť nadále trval výrazný růst cen vnitrostátní silniční nákladní dopravy (o 8,7 %), a ceny podnikatelských služeb a služeb v oblasti nemovitostí a pronájmu (o 1,6 %), především v důsledku růstu cen za systémovou analýzu a programování (o 4,5 %) a za zprostředkovatelské služby v oblasti nemovitostí (o 3,3 %). Mírnější nárůst cen zaznamenalo peněžnictví (o 0,5 %), zatímco ceny v pojišťovnictví se snížily (o 2,7 %), neboť zlevnilo pojištění motorových vozidel (o 3,7 %). Ceny služeb pošt a telekomunikací klesly o 0,3 %.

C. Ceny vývozu a dovozu zboží

V průměru za 3. čtvrtletí 2007 se **meziročně vývozní** ceny zvýšily o 1,9 % (ve 2. čtvrtletí o 2,8 %), zatímco **dovozní** ceny se snížily o 0,5 % (ve 2. čtvrtletí o 0,4 %). Ve **vývozu** nejvýrazněji rostly ceny potravin o 14,8 % a ceny ostatních surovin o 11,3 %. Ceny polotovarů se zvýšily o 3,9 %, ceny strojů a dopravních prostředků se v průměru nezměnily. Ceny všech ostatních skupin se také zvýšily, kromě cen průmyslového spotřebního zboží, které klesly o 0,4 %. V **dovozu** ve 3. čtvrtletí 2007 nejvíce klesly ceny strojů a dopravních prostředků o 2,9 % a ceny nerostných paliv o 2,6 %. Z významnějších skupin naopak rostly především ceny ostatních surovin o 12,2 % a ceny potravin o 4,3 %.

Poměr vývozních a dovozních cen se ve čtvrtletních průměrech meziročně od 2. čtvrtletí 2007 snižoval, ve 3. čtvrtletí **směnné relace** dosáhly v průměru hodnoty 102,4 % (ve 2.čtvrtletí 103,2 %). Nicméně pozitivní hodnoty směnné relace dosahovaly již čtvrté čtvrtletí za sebou. Pozitivní hodnota směnných relací byla téměř ve všech sledovaných skupinách, nejvyšší byla ve skupinách potravin 110,1 % a minerální paliva 108,6 %. Ve skupině stroje a dopravní prostředky činila hodnota směnných relací 103,0 %, ve skupině ostatní suroviny však byla negativní – 99,2 %.

Světové ceny průmyslových surovin a potravin, měřené indexem ČSU, byly v průměru za 3. čtvrtletí 2007 meziročně vyšší o 3,6 % a opět tak zrychlily svůj růst (ve 2. čtvrtletí o 1,0 %). Hlavním důvodem bylo další zvýšení cen ropy na světových trzích (zejména v září). Cena ropy Brent se ve 3. čtvrtletí roku 2007 zvýšila v průměru o 5,3 % (ve 2. čtvrtletí byla nižší o 2,5 %). Růst cen zaznamenala většina sledovaných agregací komodit - kovy o 21,7 %, potravin o 16,1 %, textilní suroviny o 20,8 %. Nižší ceny byly jen u zemního plynu o 4,1 %, dřeva o 3,1 % a kůží o 2,6 %.

Vývoj cen v zahraničním obchodě

Stejně období předchozího roku = 100

	4. čtvrtletí 2006	1. čtvrtletí 2007	2. čtvrtletí 2007	3. čtvrtletí 2007	Klouzavý průměr v září ¹⁾
Ceny vývozu	100,0	101,9	102,8	101,9	101,6
Ceny dovozu	98,6	98,3	99,6	99,5	99,0
Směnné relace	101,4	103,7	103,2	102,4	102,6
Světové ceny (index ČSU)	114,6	102,8	101,0	103,6	105,2

¹⁾ Podíl průměrů bazických indexů (průměr roku 2005=100) za posledních 12 měsíců a předchozích 12 měsíců

